

## Djuāo kute memā pi'ôk kumrēx no'ôk ne ja.

Jejukôt ba djwÿnhbê Djuāo ne me kute Jeju marmā pi'ôk no'ôk ne. Arÿm kubêngê:tte ne arkum pi'ôk no'ôk ne kum ar abêñ kam kum,

—Ikra ar, akmere ar, àpnhñre ar, Metñndjwÿnh ne amijo ī ne me bawÿr ruw. Kubê ne Jeju. Arÿm gwaj baje Jeju markam Bãmdjwÿ ma. Metñndjwÿnh kumrêx ne kum gwaj bajabê gwaj kam amipâñh bamâñ abê ne kam bamâñ kradjwÿ jabê, baje abeno bakamykam bamâñ aben jabê ne kam Metñndjwÿnh kabêñ kôt ar amijo baba, bamâñ abêkam. Nhym Metñndjwÿnh arÿm Jeju kôt gwaj bajaxwe kunî maro akno. Kam dja gwaj kum amijarë nhym arÿm gwaj bamar krâta. Näm ã Djuāo kute arkum 'ã karôo ane.

*Kabêñ kute mÿjja kunîmâ tññ jangjênhja'ã ujarënh.  
Dju k 5.11; Ap 1.18*

<sup>1</sup> Be, amrêbê ne me'õ nhidjibê Kabêñ, kute mÿjja kunîmâ tññ jangjênhja, mÿjja kunî kêttri Kabêñja. Kabêñja ar imâñ kabêñ jarê bar kabêñkôt kuman inoo omû. Ne arÿm prîne omûnh mex ne ar inhikrao kupê. Täm ne bar memâ 'ã idjujarënh ar iba.

<sup>2</sup> Tämja, kute mÿjja kunîmâ tññ jangjênhja ne pykakam bôx ne amijo amirît bar arÿm omûn kam 'ã ar amâñ amijarë. Metñndjwÿnhkôt me tññ râ'ã: râ'ã kadŷj ne me'õja kute memâ tññ jangjênh. Ja ne bar

ar amā arẽ. Ta ne me Babām djwŷnhmẽ ro'ā ar ban kam arȳm pykakam ar imā amijo amir̄it.

<sup>3</sup> Bar ije omūnh ne mar kôt ar amā arẽ. Gwaj ba baje abeno banhōbikwa kadŷ ar amā arẽ. Gwaj baje abeno banhōbikwakam mrāmri ne baje me Babām djwŷnhmẽ Kra Jeju Kritu aro banhōbikwa.

<sup>4</sup> Mŷj kadŷ ne ba ja'ā ar amā pi'ôk no'ôk ne? Bir, dja gar omūn aman arȳm mrāmri akînho akînhkumrẽx. Ja kadŷ ne ba 'ā ar amā pi'ôk no'ôk ne.

*Me kute katât amijo ba.*

*Dju r 8.12; Ep 5.8; Tex k 5.5*

<sup>5</sup> Ga, akamât kô tykkam me kute mŷjja pumūnh kêt ne mrânh punuja pumū. Nhym me memā pry kurwŷ nhym me arȳm irâkam katât ba. Me axwedjwŷ ne me mrânh punu nhym me arȳm memā Metîndjwŷnh kabēn jarẽ. Nhym kam me arȳm amim kuman kabenkôt katât amijo ba kute mrâmri ne me irâkam katât baja pyràk. Metîndjwŷnhdjwŷ djâm mrânh punun axwe? Arkati. Katât amijo ban axwe kêtakumrẽx. Täm ne Metîndjwŷnh ar imā arẽ bar arȳm kuman arȳm ar amā arẽ.

<sup>6</sup> Gwaj badjwŷ godja gwaj memā kum, "Metîndjwŷnh ne ijo ūbikwan ijo ba", ane. Ne atekam akamât kô tykkam bamrânh punumän prâbê amim Metîndjwŷnh kabēn mar kêt ne bamrânh punun bajaxwe. Djâm kam mrâmri bakabenkumrẽx? Kati. Nã gwâm amijo bajêx ne katât bakabēn kêtakumrẽx. Metîndjwŷnh kute gwaj bajo ūbikwa kêt ne kute gwaj bajo ba kêt.

<sup>7</sup> Metîndjwŷnh ne katât ar amijo ban axwe kêtakumrẽx. Nãm kute mrâmri ne me irâkam katât

ba pyràk. Dja gwaj kudjwa kabẽn kôt katàt amijo baban bamã bajaxwe prãm kêt ne kam arȳm mrãmri bajêx kêt. Nhym kam Metãndjwãnh mrãmri gwaj bajo õbikwakumrẽx ne kute gwaj bajo bakumrẽx. Ne kam arȳm prïne gwaj bajo mex. Kra Jeju Kritu kamrôkôt gwaj bajo mex.\* Kute mrãmri ne me kute mÿjja punu põnh nhym arȳm prïne mex pyràk. Dja ã gwaj bajo mexo ane.

*Me kute amijaxwe kôt Metãndjwãnhmã amijarẽnh.*

<sup>8</sup> Godja gwaj baje amim,

—Djãm ijaxwe? Kati. Ijaxwe këtkumrẽx, anhÿr jabej, ne kam arïk amim bajêx ne bakabẽn katàt këtkumrẽx.

<sup>9</sup> När godja gwaj tu bajaxwe kôt kum amijarẽ nhym Metãndjwãnh arȳm gwaj bajaxwe maro aknon gwaj bakam ngryk kêt ne prïne gwaj bajo mex. Mrãmri ne kabẽn kajgo kêt ne katàt kute amijo bakumrẽx. Kam dja prïne gwaj bajo mex gwaj arȳm kum bajaxwe kêt.

<sup>10</sup> Djãm gwaj ba ne gwaj bajaxwe kêt? Kati. Metãndjwãnh ne arȳm memã kum, “Me kuní kupãnhhtã axwe”, ane. Kam, godja gwaj baje memã kum, “Kati, ijaxwe’õ kêt”, anhÿr jabej ne arȳm Metãndjwãnh kute me’õ ‘êxnhí pyràk. Ne arȳm baje amim, “Metãndjwãnh ‘êxnhí”, anhÿr pyràk. Ne kam baje Metãndjwãnh kabẽn mar këtkumrẽx.

## 2

*Me nêje Metãndjwãnhmã kabẽn djwãnh’ã ujarẽnh.  
Xim k 2.5; Idja 4.14, 9.11*

---

\* **1:7** Dja jãm gwaj bajaxwe man jãm bajaxwe pãnh kamrô prôtja man kam prïne gwaj bajo mex.

<sup>1</sup> Akmere, àpn̄h̄ire ar, m̄ykam ne ba ar amā ikabēn ja'ā pi'ōk no'ōk ne? Bir, ar ajaxwe kêt kadgy. Godja gwaj bajō arȳm bajaxwe jabej. Mȳj dja gwaj amim arēn kuma? Bir, dja gwaj amim,

—Kàjkwakam ne me'ō dja. Jeju Kritu ne dja. Axwe kêtkumrẽx. Ta dja inêje Metīndjwȳnhmā kabēno dja. Ta dja inêje kum kabēn nhym arȳm ijaxwe maro aknon ikam ngryk kêt, ane. Dja gwaj ã bajō bajaxwe jabej amim ane.

<sup>2</sup> Jejubê ne gwaj bakam ngryko apêx djwȳnh. Metīndjwȳnh ne gwaj bajaxwekam ngryk nhym Jeju kute gwaj bajaxweo pānh kadgy arȳm ty. Ne kam tyk jakam arȳm gwaj bajaxweo pānh nhym kam arȳm gwaj bakam ngryk kêt. Djām gwaj bajbit? Kati. Me kunī. Apȳnh pykakam me ba djàri me kunī jaxwe nhym Jejubê mekam ngryko apêx djwȳnh.

<sup>3</sup> Djām mrāmri ne gwaj baje amim Jeju markumrẽx? Mȳj dja gwaj ja mar on? Bir, dja gwaj me kute katât amijo ba'ā kute memā karōkôt kabēnja markumrẽx ne kôt ar amijo baba. Ne kam arȳm amim,

—Be ga, ije kabēn markumrẽx ne kôt amijo ibaja pumū. Mrāmri ije amim Jeju markumrẽx, ane. Gwaj kam arȳm ja ma. Gwaj baje amim Jeju markumrẽx ma.

<sup>4</sup> Jeju ne me kute katât amijo ba'ā memā karōn memā arē. Godja gwaj kabēn mar kêt ne kôt amijo baba kêt jabej ne memā kum, “Ba ije amim Jeju mar”, anhȳr jabej. Ne kam bajêx ne bakabēn katât kêt.

<sup>5</sup> När, godja gwaj kabēn man kôt amijo baba jabej arȳm mrāmri bamā Metīndjwȳnh jabékumrẽx.

Ne bamā abêo amū amikamēnho mōn kam arȳm amim,

—Mrāmri ne Metīndjwŷnh kute amikôt ijo bakumrẽx. Ga, imā abékumrẽxa pumū, ane. Gwaj kam arȳm ja markumrẽx. Metīndjwŷnh kute amikôt gwaj bajo baja markumrẽx.

<sup>6</sup> Me kute,

—Ba ne ba ije Jeju 'amȳnh tŷx ne 'ã idjukanga kêt, anhŷrja ren katât amijo ba kute ta katât amijo ba pyràk.

### *Me kum kamy jabêmā.*

*Dju r 13.34, 15.12; Dju k 3.14*

<sup>7</sup> Akmere, àpn̄hîre ar, imā ar ajabê. Ije ar amā katât aje amijo aba'ã karōkam dŷā ne ba me kabēn ny'õ jarē? Kati. Me kabēn tûm ne ba arē. Ar aje Jeju kôt amijo abikamēn krax djàkam me kute ar amā kabēn jarēnh ja ne ba ar amā arē.

<sup>8</sup> Ne kam ajte pi'ôk jakam katât aje amijo aba'ã ar amā karō. Kute mrāmri ne ikabēn ny pyràk ne ba ar amā arē. Jeju kumrẽx kute kabēn ja mar tŷx ne kôt ar amijo ba. Gar arȳm kudjwa kôt ar amijo aba. Nhym kam kabēn ar amā kute mrāmri ne ny pyràk. Gar kôt ar amijo aba nhym kam me arȳm Jeju mex man ar gadjwŷ ar amex ma. Ne kam ar ajā amim, “Mrāmri ne ar kabēnkumrẽx”, ane. Mŷkam? Bir, gar arȳm me kukrâdjâ punu kanga. Me kukrâdjâ punu kute akamât kô tyk pyràk arȳm kanga. Ne kam arȳm Metīndjwŷnh kukrâdjâ ny ma. Kukrâdjâ ny kôt gar katât ar amijo aba kute mrāmri ne irâkam me katât baja pyràk. Nhym kam me arȳm ar ama.

<sup>9</sup> Dja me'õ memā kum,

—Ba ne ba Metīndjwŷnh kabẽnkôt katât ar amijo iba kute mrãmri ne me irãkam katât baja pyràk, ane. Ne atekam kum kamy kurê. Gwaj bajé Jeju kabẽnkôt o bakamyja kurê. Djãm mrãmri ne katât kute amijo bakumrẽx? Kati. Axwen kute amijo ba punu rã'ã kute mrãmri ne me akamât kô tykkam ba punu pyràk.

<sup>10</sup> Nhym be, me'õ kum kamy jabêja ne mrãmri Metīndjwŷnh kabẽnkôt katât kute amijo bakumrẽx. Katât kute amijo ba kute mrãmri ne me irãkam katât ba nhym mÿjja'õ kute me par tok kêt pyràk.

<sup>11</sup> Nhym be, me kum kamy kurêja ne arȳm amim 'êx ne aminoo aknon kute katât kute amijo baja mar kêtakumrẽx. Kute mrãmri ne me'õ akamât kô tykkam no biknor ne kute amipry mar kêt pyràk. Mÿkam ne kute katât kute amijo baja mar kêt? Bir ga, me akamât kô tykkam baja te rîtmâja pumû. Nhym nokam akamât kô tykbit. Me kum kamy kurêdjwŷ ne me amakkre kêt ne kam kute katât kute amijo baja mar kêt.

<sup>12</sup> Ar aprïre, akmere, àpnihïre ar, mÿkam ne ba ã ar amã ikabẽn jarênhö ane? Bir, gar ajaxwe nhym Jeju arȳm ar ajaxwe pãnh ty. Nhym kam Metīndjwŷnh arȳm Jeju man arȳm ar ajaxwe maro aknon ar akam ngryk kêt ne. Kam ne ba pi'ôkkam ã ar amã arênhö ane.

<sup>13</sup> Ar akra krãptî, ar amã ne ba pi'ôk no'ôkkam ikabẽn jarê. Mÿkam? Bir, Kritu ne mÿjja kunî kêttri ar ba. Ar aje Kritu markam ne ba ar amã ikabẽn jarê.

Ar ajabatanh nymã ne ba pi'ôk no'ôkkam ikabẽn jarê. Mÿkam? Bir, Xatanaj ar ajaxwemã te

kute amiwŷr ar ajo akẽxmã gar arŷm mar kêt ne arŷm o apa. Kam ne ba ar amã arẽ.

Ar aprïre, ar amã ne ba pi'ôk no'ôkkam ikabẽn jarẽ. Mŷkam? Bir, ar aje me Babãm djwŷnh markam ne ba ar amã arẽ.

<sup>14</sup> Ar akra kräpti, ba ne ba pi'ôk no'ôkkam ar amã ikabẽn jarẽ. Mŷkam? Bir, Kritu mŷjja kunî kêttri ar baja ar aje markam ne ba ar amã arẽ.

Ar ajabatanh ny, ba ne ba pi'ôk no'ôkkam ar amã ikabẽn jarẽ. Mŷkam? Bir, Xatanaj ar ajaxwemã te kute amiwŷr ar ajo akẽxmã gar arŷm kubê atŷx ne Metïndjwŷnh kabẽn mar tŷx ne 'amŷnh tŷx. Ne kam 'ã adjukanga kêt ne arŷm Xatanajo apa. Kam ne ba ar amã ikabẽn jarẽ.

*Me kum Metïndjwŷnh kînh kêtja kukrâdjà punu'ã ujarênh.*

<sup>15</sup> Me kum Metïndjwŷnh kînh kêtja kukrâdjà punu, me õ mŷjja punudjwŷ, kwârïk wânh ar amã kînh kêt. Me kum me kukrâdjà punu kînhja kum Metïndjwŷnh jabê kêtcumrẽx.

<sup>16</sup> Mŷkam ne me kum abê kêt? Bir, djäm me Babãm djwŷnh kute memã kukrâdjà punu jarênh? Kati. Me kum Metïndjwŷnh kînh kêtja ne me kute memã kukrâdjà punu jarênh. Me axwe kadŷjy ne me kute memã arênh ne memã kum,

—Dja ga amidjwŷnhbito kînh, anhŷro ba. Me axwe kadŷjy ne me ajte memã kum,

—Dja ga amim mŷjja pumûnh tŷx, anhŷro ba. Me axwe kadŷjy ne me ajte memã kum,

—Dja ga amibẽn amijo adjàmra, anhŷro ba. Me kukràdjà punu ja ne me kum Metĩndjwŷnh kînh kêtja memã arênhba.

<sup>17</sup> Dja me kum Metĩndjwŷnh kînh kêt kukràdjà punuja ĩ apêx ne me kum mŷjja punu kînhdjwŷ ĩ apêx. Nhym be, me kute Metĩndjwŷnh kabẽn mar ne kôt kute amijo ba rã'âja ne me Metĩndjwŷnh kôt tîn ne ar ba rã'â: rã'â ne. Kam kwârîk wânh ar amã me kukràdjà punu kînh kêt.

### *Kritu kurê djwŷnh'â ujarênh.*

<sup>18</sup> Be, arŷm ijabatanh mexkam ba ar amã ikabẽn jarê. Dja gar amim ikabẽnja ma. Arŷm akati bôx 'yr. Arŷm mŷjja kunî kute pykakôt amingrành nhym me kunî kute aminhinomã amimênh 'yr. Dja akati bôx nhym Kritu kurê djwŷnh rax arŷm amirît gwaj arŷm omû. Kritu kurê djwŷnh rax ja ne me arŷm ar amã 'â ajarê. Nhym kute amirît kukãm arŷm ajbir jakam kurê djwŷnh kumex ne amirît ne. Kumex amirît nhym me arŷm gwaj bamã me arê gwaj kam kôt amim,

—Mrâmri arŷm gwaj bawyr õ akati bôx 'yr. Ga, kukãm kurê djwŷnh kumex arŷm amirîtja pumû, ane. Gwaj kam arŷm ja markumrêx. Ne amiwyrm akatija markumrêx. Ne amiwyrm me kunî kute aminhinomã amimênh nhõ akatija markumrêx.

<sup>19</sup> Amrêbê ne Kritu kurê djwŷnhja gwaj baje amim Jeju marjamê ro'â krî. Nhym be, arŷm ne me Kritu bê amijo akêx ne ate ar ban gwaj baro'â krî kanga. Gwaj kam arŷm memã bakaton abenmã kum,

—Be, Kritu kurê djwŷnh ne wâ, ane. Gwaj baro'â me krîkam djãm mrâmri me kute gwaj bakôt amim

Jeju markumrēx? Kati. Me ren markumrēx ne ren Jeju bê amijo akẽx kêt ne ren kator kêt. Nhym be, kati. Me kute Jeju mar kêt'ã kute amijo amirít kadŷ ne me arŷm kato.

**20** Be, Kritu kurê djwŷnh dja ar amã 'êx ba. Dja me te ar amã 'êx gar me mar prãm kêtkumrēx. Mŷkam ne ar aje me mar kêt? Bir, Kritu mextire ne axwe kêtkumrēx ne arŷm ar amã Karõ jano nhym arŷm ar ajo ba. Kute ar ajo bakam ar aje me kabën katât kunî mar ne aje Kritu kurê djwŷnhja mar prãm kêt.

**21** Djãm ar aje me kabën katât mar kêtakam ne ba ar amã pi'ôk ja no'ôk ne? Kati. Ar aje me kabën katât markam ne ba ar amã no'ôk ne. Be, me kute memã 'êx bakam ne me kute me kabën katât kôt arênh kêtkumrēx. Ja ne gar arŷm aje mar,

**22** Nhym mŷj me'õ ne 'êxnhïkumrēx? Bir, me 'êxnhï ne me memã kum,

—Djãm Jeju'ã ne Metindjwŷnh kute me banhõ Bënjadjwŷrbê kumkati mëngh got? Djãm Jejubê Kritu got? Kati. Atemã. Nãm me ã memã anhŷro ba. Me ja ne me 'êxnhïkumrēx. Me kute Bãm japryñ Kra japry. Me ja ne me kubê Kritu kurê djwŷnhkumrêx.

**23** Me kute Kra mar kêtja ne me kute Bãm mar kêtkumrêx. Me kute tu amim Kra markumrêxja ne me kute tu amim Bãmdjwŷ markumrêx.

**24** Me kute amrëbê ar amã kukrâdjà jarênh dja gar 'amŷnh tŷx ne tu amim markumrêx ne 'ã adjukanga kêt. Ar aje Jejukôt amijo abikamënh krax djâkam me kute ar amã kukrâdjà jarênhja dja gar 'ã adjukanga kêt. Godja gar 'ã adjukanga kêt jabej ne kam Kramë Bãmdjwŷ 'ã adjukanga kêt.

**25** Nhym kam Bãm gwaj bamã,  
—Dja gar ikôt atãn ne ar aba rã'ã: rã'ã ne, ane.  
Mrãmri ne gwaj bamã ja jarênhkumrẽx. Kabẽn  
pydjin arẽ.

**26** Be, Kritu kurê djwŷnh kute Metîndjwŷnhbê  
gwaj bajo akẽx prãm. Mekôt bajaxwemã kubê  
gwaj bajo akẽx prãm. Me'ã ne ba ije ar amã pi'ôk  
no'ôkja.

**27** Dja me te: kute ar ajo akẽxmã ar ajo ane.  
Mýkam? Bir, Metîndjwŷnh kute ar amã Karõ janor  
nhym kute ar ajamŷnh tÿx ne ar ajo bakam. Karõ  
kute ar ajo bakam djãm atemã me'õ kute ar amã,  
“Ota, me'õ 'êxnhĩ”, anhÿrmã? Kati. Karõja ta  
dja ar amã me 'êxnhĩ jarẽ. Ta ne kute ar amã  
mýjja kunã, me kukrâdjà kunã jarênh ne katât kute  
ar amã arênhkumrẽx. 'Êxnhĩ kêtkumrẽx. Amrêbê  
kute ar amã kukrâdjà jarênh kôt dja gar mã Kritu  
'amŷnh tÿxkumrẽx ne tu amim markumrẽx ne 'ã  
adjudanga kêt. Nhym kam me te: ar amã 'êx ne  
kute ar ajo akẽxmã.

### *Metîndjwŷnh kra ar'ã ujarênh.*

**28** Be, arÿm ijabatanh mexkam ne ba ar amã  
ikabẽn jarẽ. Dja gar amim ikabẽnja ma. Dja gar  
amim Kritu 'amŷnh tÿx ne 'ã adjudanga kêt. Gwaj  
amim 'amŷnh tÿx ne 'ã badjukanga kêt nhym arÿm  
gwaj bamã amijo amirît. Gwaj bamã amijo amirît  
gwaj kam arÿm bamã uma kêt ne bapijäm kêt ne  
dja.

**29** Gar arÿm aje Jeju katât kute amijo baja mar.  
Me katât kute amijo baja kunidjwÿ Metîndjwŷnh  
arÿm meo kra nhym me umar djà ny. Jadjwÿ gar  
arÿm aje mar.

**3**

<sup>1</sup> Me Babām djwÿnh ta ne arÿm gwaj bamã, “Ikra ar”, ane. Djãm kam kum gwaj bajabê ngri? Kum gwaj bajabê:kumrëx. Nhym be, gwaj babê Metñndjwÿnh krakam me kute gwaj bamar kêt. Me kum Metñndjwÿnh kînh kêtja kute gwaj bamar kêt. Mýkam? Bir, me kute Jeju mar kêtksam ne me kute gwaj bamar kêt.

<sup>2</sup> Akmere, àpnhíre ar, jakam gwaj babê Metñndjwÿnh krakumrëx. Ne kam mýj dja gwaj ï bakute? Kon. Kraxje kute gwaj bamã o amirít kêt râ'ã gwaj baje mar kêt râ'ã. Nhym be, Jeju dja ï gwaj bamã amijo amirít gwaj arÿm prïne mexkôt omû. Nhym kam ta amikôt gwaj badjwÿ gwaj baje mex gwaj arÿm baje Jeju pyràk. Ja ne gwaj baje markumrëx ne amim,

—Nà. Dja ijo mex ba arÿm ije Jeju pyràk, ane.

<sup>3</sup> Gwaj bawÿr Jeju bôxkam amakbê bamã bamex prâ:m. Gwaj bamã bamex kute ta mex pyràk prâ:m. Ne kam kam amak djêje amijo mexo tê.

<sup>4</sup> Nhym be, me axwe ne me Metñndjwÿnh kukràdjà mar kêt ne kam amikrà ar o ba. Metñndjwÿnh te memã kum, “Kwärík wänh ajaxwe kêt”, ane nhym me arÿm kam amikrà ar o ban tu axwe.

<sup>5</sup> Mýj kadgy ne Kritu ruw ne nã kurûm katon ar ba? Bir, kute gwaj bamã bajaxweo apêx kadgy ne katon ar ba. Ja ne gar arÿm aje markumrëx ne amim,

—Kute imã ijaxweo apêx kadgy ne Jeju katon ar ba, ane. Djãm ta axwe'õ? Arkati.

<sup>6</sup> Me kute amim Jeju mar tÿxo ban 'ã ukanga kêtja ne me mä kum axwe prâm kêt. Nhym be, me mä

kum axwe prãm kute amim Jeju mar kêt.

<sup>7</sup> Akmere, àpnhiře ar, me kute me axwe'ã 'êx ne ar amã, "Me axwe kêt", anhýrkam kwãrïk wãnh gê me'õ o ar anoo biknor kêt. Djãm me axwe mex? Kati. Me katàt kute amijo babit ne me mex. Jeju kôt me mex.

<sup>8</sup> Nhym be, me kute arek axweo ba prãmja ne Xatanaj meo ba. Mýkam? Bir, Xatanaj adjàkamã axwe krax ne kute arek axweo ba prãm. Kam ne arým me kute arek axweo ba prãmja Xatanaj kute meo ba. Metñdjwýnh Kra kute Xatanajo àpanh kadjy ne kato. Dja o apa nhym arým meo ba kêt nhym me arým axwe kêt. Ja kadjy ne nã kurũm katon ar ba.

<sup>9</sup> Metñdjwýnh kute meo krakam ne me arým umar djà ny. Kam ne me arek kute axweo ba prãm kêt. Metñdjwýnh Karõ\* kute mýjja 'y pyràk ne memã wadjàn me kadjwýnhbê nhý, me axwebê àptàro nhý. Kam ne me te kute arek axweo bamã. Metñdjwýnh kute meo krakam ne me te arek axweo bamã.

<sup>10</sup> Mýj xêbê ne Metñdjwýnh kra ar? Bir, Metñdjwýnh kra ne me kum axwe prãm kêt ne kum kamý jabê. Kum gwaj baje Jeju kabenkôt o bakamyja jabê. Kum kamý jabê gwaj arým kôt memã bakaton me omû. Me jabê ne Metñdjwýnh kra ar. Ja ne gwaj omû. Mýj xêjabê ne Xatanaj kra ar? Bir, Xatanaj kra ne me kum axwe prãm ne kum gwaj bakamy jabê kêt gwaj kam arým kôt memã bakaton me omû. Me jabê ne Xatanaj kra ar.

---

\* <sup>3:9</sup> Metñdjwýnh Karõ ne kabeno memã amak bô nhym me umar djà nyn arým kum axwe prãm kêt. Dja ga 'ã Ped k 1.23, Xij 1.18, Mat 13.3-23, Dju r 1.13, 3.5 jarën ama.

*Me kum aben jabê'ã kute memã karõ.*

<sup>11</sup> Ba ar amã arẽ gar ama. Metĩndjwŷnh ne memã kum,

—Dja ga me amã aben jabê, ane. Ja ne gar aje amim Jeju marmo kraxkam aje mar ne mar rã'ã.

<sup>12</sup> Be, me bakukãmãre Kaĩ ne arȳm kamy bĩ. Kwãrïk wãnh gar Kaĩ kôt ã amijo anhŷr kêt. Xatanaj ne Kaõo ba nhym arȳm kamy bĩ. Mÿkam ne kamy bĩ? Bir, ta àpênh jaxwe prãmkam nhym kamy katàt kute amijo ba prãmkam.

<sup>13</sup> Bir, akmere, àpnihîre ar, godja me kum Metĩndjwŷnh kînh kêtja kum ar akurê jabej. Kwãrïk wãnh ar amim,

—Je tô mÿkam ne me ã ijo ane? anhŷr kêt.

<sup>14</sup> Amrêbê gwaj bajaxwekam ne gwaj me biknor tokry djàkam bamõrmã. Djãm jakam kam gwaj bamõrmã? Kati. Jakam ne gwaj arȳm Metĩndjwŷnhkôt batã ne ar baba rã'ã: rã'ã ne. Mÿjkôt dja gwaj ja markumrẽx, ne amim,

—Mrãmri ne arȳm Metĩndjwŷnhkôt itãn ne ar iba rã'ã: rã'ã ne, ane. Bir, gwaj arȳm mrãmri bamã bakamy jabékumrẽxkôt. Dja gwaj bamã bakamy jabékumrẽx ne arȳm amim,

—Mrãmri dja ba arȳm Metĩndjwŷnhkôt itãn ne ar iba rã'ã: rã'ã ne. Ga, arȳm imã ikamy jabékumrẽxja pumû, ane. Gwaj kam arȳm ja markumrẽx. Ne kam kôt batã ne ar baba rã'ã: rã'ãja markumrẽx. Nhym be, me kum kamy jabê kêtja ne me me biknor tokry djàkam mõrmã rã'ã.

<sup>15</sup> Me kum kamy kurê kunî ne me kute me par djwŷnh pyràk. Ne kam me par djwŷnh dja Metĩndjwŷnhkôt tñ ne ar ba kêt. Ja ne gar arȳm aje mar.

**16** Nhym be, Jeju mrãmri kum gwaj bajabékumrẽxkam arȳm gwaj bapãnh ty. Gwaj ren bamã aben jabê kute Jeju kum gwaj bajabê ne gwaj bapãnh tyk pyràk. Nhym me ren arȳm kute gwaj bakamy'õnh bĩnmã. Gwaj ren bamã bakamy jabékumrẽxkam ren arȳm memã kum,

—Ba dja ga me ibĩ gê ikamy tĩn ne, ane. Gwaj ren bamã abékumrẽxkam gwaj ren ã memã ane.

**17** Nhym be, me'õ nhõ mÿjja nhym kamy nhõ mÿjja kêt. Nhym arȳm omũ. Omũnho nhÿ:n kam arȳm amim,

—Je, djãm ije amikutã kum inhõ mÿjja kwÿ nhõrmã? Kati. Dja ba kum õr kêt, ane. Djãm tãmwã ne Metïndjwÿnh kôt kum kamy jabê got? Kati.

**18** Be, arȳm ijabatanh mexkam ne ba ar amã ikabẽn jarẽ. Dja gar amim ikabẽn ma. Kwãrïk wãnh gwaj bajajkwa kajgokambit memã, “Imã me abékumrẽx”, anhÿr kêt. Gwaj bakabẽn kwÿ kajgokumrẽx. Ate dja gwaj bamã aben jabékumrẽx ne abenmã mÿjja ngän abenmã apê.

**19** Dja gwaj bamã me abékumrẽx ne kam arȳm markumrẽx. Metïndjwÿnh arȳm kute gwaj bajo aminhõkumrẽx markumrẽx. Ne kam arȳm amim,

—Mrãmri ne Metïndjwÿnh arȳm ijo aminhõkumrẽx, ane. Ne kam ja markumrẽx ne ate bakrãn badjumar mex ne ar baba.

**20** Nhym be, godja gwaj banhõkre kadjwÿnhbê amiman amim,

—Djãm mrãmri Metïndjwÿnh kabẽn kôt imã me abékumrẽx? Kati. Imã me abê rerekre, ane. Gwaj amiman arȳm badjumar punu. Ne kam ajte amim,

—Metïndjwÿnh ne kute mÿjja kunî mar ne kute inhõkre kadjwÿnhbê ikabẽn mar mexkumrẽx. Ta

dja imā tÿx jadjà, ba arÿm imā me abêkumrẽx, ane. Dja gwaj ã Metïndjwÿnh'ã amim anen arÿm amikam badjumar punu kêt ne.

**21** Nàr atekam baje banhõkre kadjwÿnhbê amim bakabẽn markam amim,

—Kati. Metïndjwÿnh kabenkôt imā me abêkumrẽx, anhÿr jabej ne arÿm bamã Metïndjwÿnh pyma kêt.

**22** Ne kam tu kute gwaj bamã mÿjja nhipêxo kum a'uwy nhym arÿm gwaj bamã ipêx. Mÿkam? Bir, gwaj baje kabẽn mar ne kôt amijo baba nhym gwaj bakam kïnhkam dja arÿm gwaj bamã ipêx.

**23** Metïndjwÿnh ne gwaj bamã,

—Dja gar tu amim Ikra Jeju Kritu markumrẽx ne ar amã aben jabê, ane. Gwaj kabẽn ja man kôt ar amijo baba. Täm ne ja.

**24** Dja gwaj Metïndjwÿnh kute abenã gwaj bamã karõja man kam kabẽn kôt ar amijo baba. Ne kam arÿm Metïndjwÿnh kôt ar baba. Nhym kam arÿm gwaj bakadjwÿnhbê amijo kajkep. Djäm mrämri ne Metïndjwÿnh gwaj bakadjwÿnhbê mä amijo kajkepkumrẽx? Mÿjköt ne gwaj ja ma? Bir, Metïndjwÿnh ne gwaj bamã Karõ jan. Karõ ta dja gwaj bamã,

—Arÿm ne Metïndjwÿnh akadjwÿnhbê amë amijo kajkep, ane. Kam dja gwaj ja markumrẽx, Metïndjwÿnh gwaj bakadjwÿnhbê amijo kajkepja markumrẽx.

## 4

*Me kute me mex jabej me kabimã.  
A Dju 7*

<sup>1</sup> Akmere, àpnħīre ar, imā ar ajabēkam ne ba ar amā ikabēn. Dja gar amim ikabēnja ma. Dja me ar awyr bôx jabej ne ar amā,

—Metīndjwŷnh kukwakam ne ba ar amā 'ã ajarẽ, anhŷr jabej. Kumrëx dja gar amim me kabin me mrāmri Metīndjwŷnh kabēn kôt kabēn katàtmā akato. Mŷkam? Bir, me ta kute amijo Metīndjwŷnh kukwakam ujarēnh djwŷnh ne amijo 'êx baja ne kräptī. Ne kam arȳm pyka kunikôt apôx ne ar ba. Kam dja gar amim me kabi.

<sup>2</sup> Mŷj dja gwaj amim me kabin memā bajapôx on? Bir, dja gwaj me kabēn ma nhym me memā kum,

—Be, mrāmri ne Jeju Kritu kàjkwa kurūm ruw ne nā kurūm katon ar ba, ane. Godja me ã memā anhŷro ba jabej. Me wā dja gwaj me markumrëx. Nām me amijo 'êx kêt ne mrāmri Metīndjwŷnh kabēn kôt kabēnkumrëx.

<sup>3</sup> Nhym be, me kute memā anhŷr kêt ne ate memā kum,

—Be, kati. Nhŷnh ne Jeju Kritu kàjkwa kurūm ruw ne nā kurūm katon ar ba? Kati, anhŷro ba. Me kute memā ja jarēnho ba ne me amijo 'êx ne Metīndjwŷnh kabēn kôt kabēn kêt. Kritu kurê djwŷnh'õ ne ja. Ja ne me arȳm ar amā arẽ. Kritu kurê djwŷnh rax bôxmā arẽ. Bôx kukām ne kurê djwŷnh kwŷ arȳm jakam katon mekôt ar ba.

<sup>4</sup> Akmere, àpnħīre ar, Metīndjwŷnh kôt gar arȳm akabēn aba. Gar arȳm kam kurê djwŷnho apa. Mŷjkôt ne gar o apa? Bir, Jeju ar akam ūrkôt. Jeju ne ar ajo ban tŷxo kute pykakam kurê djwŷnh kunî

jakrenh mexi.\* Gar kam kukwakam arȳm meo apa.

<sup>5</sup> Me kum Metīndjwȳnh kīnh kêtja kôt ne Kritu kurê djwȳnh amijo ba. Ne kam me kabēn kôt kabēn. Nhym kam me kum Metīndjwȳnh kīnh kêtja arȳm kum Kritu kurê djwȳnh kīnh ne me kabēn maro ba.

<sup>6</sup> Nhym be, ar ba ne bar ije memā Metīndjwȳnh kabēn jarēnhkam mrāmri memā kabēn jarēnhkumrẽx. Me kute ar ikabēn markumrẽxja gwaj arȳm me'ā abenmā,

—Mrāmri kute Metīndjwȳnh markumrẽx. Ga, kute Metīndjwȳnh kabēn markumrẽxja pumū. Mrāmri kabēnkumrẽx, ane. Nhym be, me kute ar ikabēn mar kêtja gwaj arȳm me'ā abenmā kum,

—Kati. Kute Metīndjwȳnh mar kêt. Ga, kute Metīndjwȳnh kabēn mar kêtja pumū. 'Exnhīkumrẽx, ane. Gwaj ā amim me kabio anen arȳm memā bajapôx ne arȳm me kuma. Me kabēnkumrẽx jabej nàr me 'exnhī jabej arȳm memā bajapôx ne me kuma.

### *Me kum aben jabêmā.*

*Mat 22.39; Dju r 13.34; Gar 5.14; Ped k 1.22*

<sup>7</sup> Akmere, àpnħīre ar, imā ar ajabêkam ne ba ar amā ikabēn. Me kute amim Metīndjwȳnh markôt ne me kum aben jabê. Kam gwaj bamā aben jabê. Mŷj xēbē ne Metīndjwȳnh kra ar? Bir me kum me abêbit ne mebê Metīndjwȳnh kra. Metīndjwȳnh kra

---

\* **4:4** Djām pykakambit kurê djwȳnh nhym tȳxo kute akrenh Kati, kàjkwakamdjwȳ. Jeju ne tȳxo kute kurê djwȳnh kunī jakrenh mexi. Epedju 1.21-22 dja gar arēn kôt ama.

ne me umar djà ny. Me kum me abêbit ne me kute Metîndjwŷnh mar.

<sup>8</sup> Ta kum me abê nhym kam me arȳm kôt kum aben jabê. Kam, me kum me abê kêt kute Metîndjwŷnh mar kêt.

<sup>9</sup> Metîndjwŷnh kum gwaj bajabê. Mÿjkôt ne gwaj baje ja mar. Bir, nãm arȳm gwaj bawyr Kra djwŷnh jano. Kra pydji jano nhym pykakam bôx. Gwaj kôt batîn ne ar baba rã'â: rã'â kadji. Kam ne gwaj baje Metîndjwŷnh kum gwaj bajabêja markumrẽx ne amim,

—Nà. Metîndjwŷnh kum ijabê:kumrẽx, ane.

<sup>10</sup> Mrämri kum gwaj bajabêkumrẽx. Djãm gwaj ba bamã Metîndjwŷnh jabê? Kati. Ta ne kum gwaj bajabê. Kum gwaj bajabê kam arȳm Kra jano nhym nã kurûm katon ar ba. Gwaj bajaxwe: nhym Metîndjwŷnh gwaj bajaxwekam ngryk. Nhym Kra arȳm gwaj bajaxweo pãnh ne Metîndjwŷnhmã gwaj bakam ngryko apêx, gwaj bakam Metîndjwŷnh ngryko apêx.

<sup>11</sup> Metîndjwŷnh kute ã kum gwaj bajabêo anhÿrkam gwaj ren kudjwa bamã aben jabê. Akmere, àpnhire ar, imã ar ajabêkam ne ba ar amã ikabën. Dja gar amim ikabëna ma.

<sup>12</sup> Djãm me'õ ne arȳm kàjkwakam Metîndjwŷnh pumû? Kati. Me'õ ne kute omûnh kêtumrẽx. Kwârïk wânh gwaj omûnh kêt. Godja gwaj bamã aben jabê nhym Metîndjwŷnh arȳm gwaj bakad-jwŷnhbê mã amijo kajkep. Gwaj kam bamã Metîndjwŷnh jabê tÿxo amû amikamënho mõn bamã abê tÿ:x ne.

<sup>13</sup> Metîndjwŷnh ne arȳm gwaj bamã Karõ jano

nhym arȳm ar gwaj bajo ba. Gwaj kam baje Metīndjwŷnh kute ar gwaj bajo ban gwaj bakad-jwŷnhbê amijo kajkepjā markumrẽx ne amim,

—Nà. Kute ar ijo ban ikadjwŷnhbê amijo kajkep-kumrẽx, ane.

<sup>14</sup> Ar ba ne bar arȳm Kra pumūnho iba. Mrāmri ne me Babām djwŷnh arȳm Kra janō nhym bôx. Kute pykakam me axwe kunī pytārmā ne me'yr bôx.

<sup>15</sup> Me kute memā kum,

—Mrāmri Jejubê Metīndjwŷnh Krakumrẽx, anhŷro baja. Me ja ne me kute amim maro ba. Nhym Metīndjwŷnh mrāmri me kadjwŷnhbê mā amijo kajkep ne amikôt ar meo ba.

<sup>16</sup> Metīndjwŷnh kum gwaj bajabê gwaj arȳm tu amim markumrẽx ne amim,

—Mrāmri, kum ijabékumrẽx, ane.

Me kum aben jabê japôx djâbê ne Metīndjwŷnh. Ta ne kum me abê nhym kam me kôt arȳm kum aben jabê. Metīndjwŷnhkam me kum aben jabê japôx djâkam ne me mā kum aben jabê. Ne kam me mā kum aben jabêja Metīndjwŷnh amikôt ar meo ban me kadjwŷnhbê mā amijo kajkep.

<sup>17</sup> Dja Metīndjwŷnh ã gwaj bajo ane gwaj kam kôt bamā abê tŷxo amū amikamēnho mō. Gwaj kam arȳm bamā abê tŷ:x ne. Nhym kam Metīndjwŷnh nhō akati arȳm bôx. Kute memā axwe pānh jarēnh djà nhō akati bôx. Gwaj kam bajbit bamā uma kêt ne dja. Mŷkam? Bir, pykakam gwaj ar babari gwaj bamā abékam. Gwaj bamā abê kute ta kum gwaj bajabê pyràk. Kam dja gwaj bamā uma kêt ne dja.

<sup>18</sup> Ga, me prîne kum me abékumrẽxkam arȳm kum me uma kêtumrẽxja pumū. Mŷkam? Bir, me

kute meo bikënh karõ ne me kum me uma. Me kum me umakam ne me prïne kum me abê mex kêt rã'ã.

<sup>19</sup> Mýkam ne gwaj bamã Metïndjwÿnh jabê? Bir, ta kumrëx ne kum gwaj bajabê gwaj kam arÿm bamã abê.

<sup>20</sup> Nhym kam gwaj baje Jeju kabënkôt me'õo bakamyja, gwaj bajõ jãm bamã kurêñ jãm memã kum, "Imã Metïndjwÿnh jabêkumrëx", ane. Kati. Nã gwãm bajêx. Gwaj baje bakamy pumûnhkam ne gwaj bamã kurêkam te bamã Metïndjwÿnh pumûnh kêtja jabêmã.

<sup>21</sup> Metïndjwÿnh arÿm gwaj bamã 'ã karõn gwaj bamã,

—Djãm ar amã ijabê? Dja gar amã akamydjwÿ jabê, ane. Kam dja gwaj bamã bakamy jabêkumrëx.

## 5

*Me kute tu amim Metïndjwÿnh Kra markumrëx'ã ujarënh.*

<sup>1</sup> Mýj xêbê ne Metïndjwÿnh krakumrëx? Bir, me kwÿ ï pýnhkôt kute mã amim,

—Mrämri ne Jejubê Kritu. Mrämri ne Metïndjwÿnh Jeju'ã me banhõ Bënjaduwÿrbê kumkati mënhkumrëx, anhÿrja. Me kute mã amim anhÿr ne tu kute amim markumrëx ja ne mebê Metïndjwÿnh krakumrëx ne umar djà ny. Ne kam mebê Metïndjwÿnh krakam me kum Metïndjwÿnh jabê. Djãm Metïndjwÿnhbit me kum abê? Kati. Amibu'ã mebê Metïndjwÿnh kradjwÿ ne me arÿm kum me abê.

<sup>2</sup> Djām mrāmri ne gwaj bamā amibu'ā Metīndjwŷnh kra ar abékumrëx? Mŷj kôt dja gwaj arȳm ja markumrëx? Bir, dja gwaj bamā Metīndjwŷnh jabēn kabēn man kôt ar amijo baba. Ne kam kôt arȳm bamā kra ar abêja markumrëx ne arȳm amim,

—Nà. Imā Metīndjwŷnh kra ar abékumrëx, ane.

<sup>3</sup> Dja gwaj kute me kute katàt amijo ba'ā memā karōkôt kabēnja man kôt ar amijo baban kam arȳm bamā Metīndjwŷnh jabékumrëx. Djām gwaj baje kabēn mar ne te kôt amijo babamā? Kati. Gwaj kôt amijo babaja babē tŷx kêt.

<sup>4</sup> Mŷkam? Bir, me kum Metīndjwŷnh kînh kêtja te gwaj bamā amikukràdjà jarē gwaj bamā me kukràdjà kînh kêt. Metīndjwŷnh ne arȳm gwaj bajo kra gwaj arȳm badjumar djà ny. Kam gwaj bamā me kukràdjà kînh kêt ne kôt amijo baba kêt. Ne tu amim Metīndjwŷnh markumrëx ne arȳm me kukràdjà kôt amijo baba kêt.

<sup>5</sup> Mŷj xêja ne me kute me kukràdjà mar kêt ne kôt amijo ba kêt? Bir, me kute tu amim Jeju markumrëxbit. Me kute mā amim,

—Mrāmri Jejubê Metīndjwŷnh Krakumrëx, anhŷro ba. Me jabit ne me kute me kukràdjà mar kêt ne kôt amijo ba kêt.

*Metīndjwŷnh kute memā Krao amirīt.*

*Dju r 5.31*

<sup>6</sup> Ne kam mŷj ne Metīndjwŷnh arȳm gwaj bamā Kra jarēnho amirīt on? Bir, Kra Jeju Kritu bôx ne nā kurûm kato. Ne kam arȳm abatanh ne. Nhym Metīndjwŷnh kute arënho amirīt kadjy Djuão arȳm ngômā adjà. Ngômā adjà nhym kam tûmràm

arȳm kamrô prôt ne arȳm ty. Djām ngômã adjàrkambit Metīndjwŷnh gwaj bamã Kra jarênhо amirît? Kati. Kamrô prôt ne tykkamdjwŷ kute o amirît. Nhym kam Metīndjwŷnh Karõdjwŷ ajte Kra'ã amijarênhо amirît. Karõ mrämri katât kute kab  n jarênhkumr  x.

<sup>7</sup> Be, Metīndjwŷnh arȳm Kra jarênhо amirîto amânhkrut ne ikj  k  t.

<sup>8</sup> Kar  k  t o amirît. Ngômã adjàrkam o amirît. Kamrô prôt nhym tykkam o amirît. Kun  k  t ne Metīndjwŷnh kab  n pydji.

<sup>9</sup> Pykakam me kute mrämri gwaj bamã m  jja'ã amijarênhо amirîtkam gwaj abenm   kum, "Mr  mri ne amijarênhkumr  x", ane. Nhym be, Metīndjwŷnh kute Kra'ã amijarênhо amirîtjakam kab  n katato kute me kun   jakrenh. Kam me kun   ren abenm   kum,

—Mr  mri Jejub   Metīndjwŷnh Krakumr  x, ane.

<sup>10</sup> Me kute tu amim Metīndjwŷnh Kra markumr  x ne me amim,

—Mr  mri ne Jejub   Metīndjwŷnh Krakumr  x, anen amikadjw  nhb   markumr  x. Nhym be, me kute amim Metīndjwŷnh mar k  t ne me Jejuo me'   'êxnh   pyr  k. M  kam? Bir, mr  mri Metīndjwŷnh kute Kra'ã amijarênhо amirîtkumr  x nhym me kute amim mar k  tkam ne me o me'   'êxnh   pyr  k.

<sup>11</sup> Nhym Metīndjwŷnh arȳm amijarênhо amirît ne mem   kum,

—Me kute tu amim ikra markumr  x arȳm ik  t t  n ne ar ba r  '  : r  '   ne, ane.

<sup>12</sup> Me kute Krao aminh  ja ne k  t t  n ne ar ba r  '  : r  '   nhym me kute Metīndjwŷnh Krao aminh   k  tja k  t t  n k  tkumr  x ne.

<sup>13</sup> Ar aje tu amim Metíndjwình Kra markumrëx ar. Ar amã ne ba ikabẽn ja'ã pi'ôk no'ôk ne. Mýj kadgy? Bir, ar aje pi'ôkkam ikabẽn jaréh ne mar kadgy. Dja gar aman tu amikukãm kôt atñ markumrëx. Metíndjwìnhkôt atñ ne ar aba rã'ã: rã'ãja markumrëx ne amim,

—Nà. Dja ba kôt itñ ne ar iba rã'ã: rã'ã ne, ane. Dja gar pi'ôkkam ikabẽn jaréh aman kam arȳm tu amikukãm ja markumrëx. Metíndjwìnhkôt atñ ne ar aba rã'ã: rã'ãja markumrëx.

<sup>14</sup> Dja gwaj ja man arȳm Metíndjwìnhmã mýjjao a'u. Ta kute amim gwaj bajã karõ kôt o a'u ne kum,

—Aje ijã amim karõ kôt dja ga ã imã mýjjao ane, ane. Dja gwaj ã kum ane nhym arȳm gwaj bama. Ja ne gwaj baje markumrëx.

<sup>15</sup> Kute gwaj bamarkumrëx dja gwaj kuman arȳm amim,

—Mrãmri dja kôt ã imã mýjjao ane, ane. Dja gwaj amim anen arȳm kute gwaj bamã mýjjao anhýr kadgy baje amimarkumrëx ne amiwýr baje mýjjao badjá'wýrja markumrëx.

### *Me axwe'ã ujaréh.*

<sup>16-17</sup> Apýnh me axwe djari kuníkôt ne me axwe. Ne kam kwì pãnh tyk kêt. Nhym be, atemã me axwe'õ pãnh dja arȳm ty. Godja me'õ me kute Jeju kôt abeno kamý 'õ pumû, axwe kôt omû. Gêdja o Metíndjwìnhmã a'u ne kum,

—Djûnwã, amã ikamy kaprî. Kwârîk wãnh kum axweo pãnh kêt, ane. Dja ã kamyo Metíndjwìnhmã à'wýro ane. Nhym arȳm kum axweo pãnh kêt nhym tyk kêt ne tñ ne. Nàr me axwe 'ôkôt. Kôt

me tykkumrẽxja. Djäm o kute Metïndjwÿnhmä à'wÿrmä? Kati. Dja mrämri kôt ty.

<sup>18</sup> Metïndjwÿnh kute memã amak bônh nhym me umar djà nyja kuní kum axwe präm kêt. Jadjwÿ ne gwaj markumrẽx ne amim,

—Nà. Me umar djà ny kuní kum axwe präm kêt, ane. Näm me amijaxwe kêt kadgy amijäno djan kum axwe präm kêt. Nhym kam Xatanaj te kute amiwȳr meo akẽx nhym me ro'ã axwemä.

<sup>19</sup> Metïndjwÿnh ne arÿm gwaj bajo kra. Nhym be, Xatanaj arÿm amikôt me kum Metïndjwÿnh kînh kêtja kuní ar o ba. Ja ne gwaj baje markumrẽx ne amim,

—Nà. Metïndjwÿnh ne arÿm ijo kra. Nhym be, Xatanaj arÿm amikôt me kum Metïndjwÿnh kînh kêtja kuní ar o ba, ane.

<sup>20</sup> Metïndjwÿnh Kra ne arÿm bôx. Katât kabẽn ne katât kute amijo bakumrẽx. Ne kam gwaj baje Kra katåtkumrẽxkôt mar kadgy arÿm gwaj bamã bajamak bô. Ja ne gwaj baje markumrẽx ne amim,

—Nà. Arÿm ne Kra bôx ne imã ijamat bô. Ije ta katåtkumrẽx mar kadgy arÿm imã ijamat bô, ane. Nhym kam Kra Jeju Kritu arÿm amim gwaj bapytà. Katåtkumrẽxja arÿm amim gwaj bapytà. Mrämri kubê Metïndjwÿnhkumrẽx. Gwaj kôt batñ ne ar baba rã'ã: rã'ã ne. Jadjwÿ ne gwaj baje arÿm tu amim markumrẽx.

<sup>21</sup> Akmere, àpnihîre ar, mÿjjao metïndjwÿnh karõ nhipêx me kute kum amijarënhja ne kumex. Dja gar amijäno dja. Mÿjjao metïndjwÿnh karõ nhipêx'yr aje amijo akẽx kêt kadgy amijäno dja. Täm ne ja.

## **Metīndjwŷnh Kute Memã Kabẽn Ny Jarẽnh New Testament in Kayapó (BR:txu:Kayapó)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kayapó

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kayapó [txu], Brazil

### **Copyright Information**

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

### **The New Testament**

in Kayapó

**© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files  
dated 29 Jan 2022

385317df-3c6a-53ac-81db-0815750ed560